Grøn Agenda Sydhavn
Årsberetning 2023

Gruppen havde i slutningen af året 21 medlemmer, hvoraf hele 9 nye kom til i 2023. Vi havde 11 fælles arbejdsdage med i gennemsnitligt knap 8 deltagere. 20 forskellige deltog på arbejdsdagene. Indsatsen blev fordelt mellem Sommerfugleengen og Tornsangerengen. En del arbejde blev desuden udført udenfor de fælles arbejdsdage. Derudover havde vi en intern botanikdag i Sommerfugleengen med 10 deltagere og et gruppemøde med 4 deltagere. Billeder fra året i de to biodiversitets-områder findes i slutningen af årsberetningen.

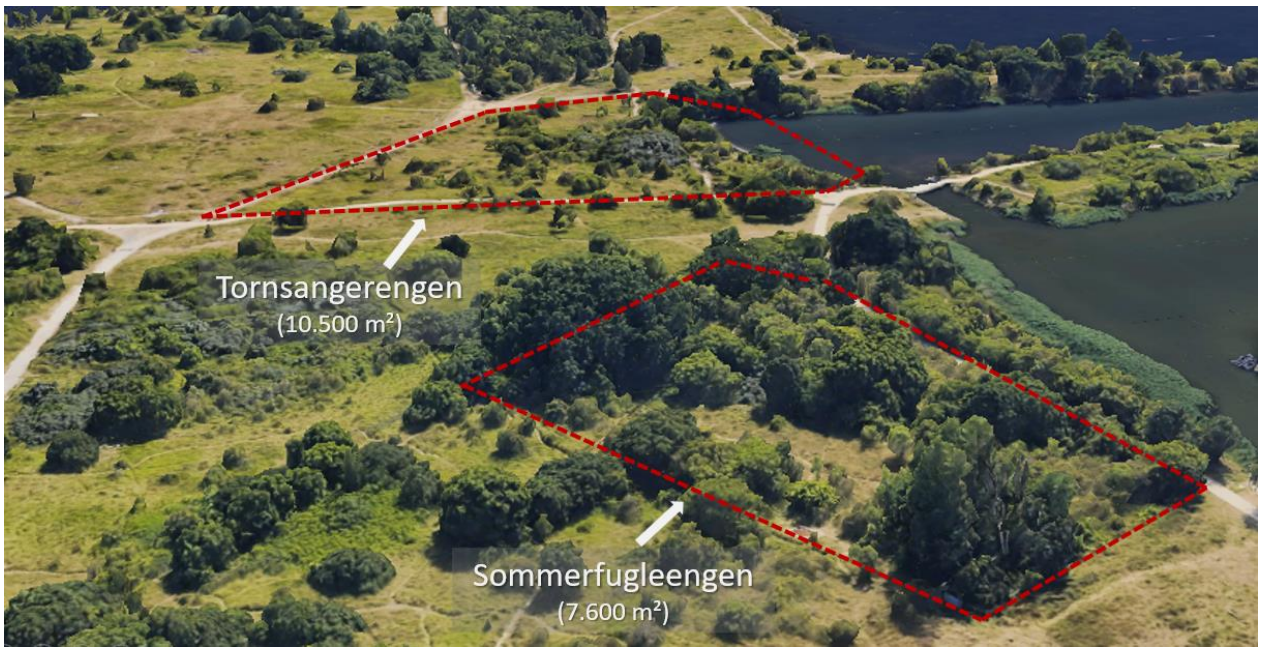

Sommerfugleengen

Efter godkendelse i partnerskabet Tippen Syder udførte vi forsøgsvis kun ét høslæt i engene i 2023, nemlig det i april. Dette fulde høslæt blev suppleret med pletvis høslæt efter behov i resten af sæsonen. Næste år evaluerer vi virkningen af at undlade det traditionsrige august-høslæt. Stierne blev holdt åbne og farbare, lysningerne blev holdt lysåbne og de invasive bjørneklo, gyldenris, hybenrose, pastinak og snebær blev overvåget og effektivt bekæmpet. Bekæmpelsen af den invasive armensk brombær og den indslæbte flerårig ærteblomst blev påbegyndt. Henkastet affald blev fjernet jævnligt. Problemet med frit-løbende hunde i indhegningen synes næsten elimineret efter flere års venlig og vedholdende dialog.

Arter.dk var årets store åbenbaring mht. synliggørelse af biodiversitets-fremgangen i Sommerfugleengen. Med indtastnings-hjælp fra Københavns Naturskole (et tilbud givet til partnerne i Tippen Syder), blev et stort antal af vores insektbilleder o.a. fra tidligere år indberettet på Arter.dk. Stor tak til Københavns Naturskole for hjælpen. Efterfølgende har vi selv indberettet et betydeligt antal nye observationer. Valideringen af artsbestemmelser sker fortløbende og brugerafhængigt, dvs. måske først efter flere måneder eller år.

Herunder er en samlet opgørelse af indberettede antal arter i Sommerfugleengen i de sidste fire år (2020-2023):

Alle arter:	**565 (heraf 249 validerede)**
Planter:	165 (heraf 122 validerede)
Fugle:	32 (heraf 32 validerede)
Sommerfugle:	68 (heraf 27 validerede)
Dagsommerfugle:	20 (heraf 19 validerede)
Insekter:	251 (heraf 71 validerede)
Edderkopper:	28 (heraf 3 validerede)
Svampe, mosser:	62 (heraf 12 validerede)
Pattedyr	6 (heraf 3 validerede)

Tornsangerengen

I marts 2023 besluttede partnerskabet Tippen Syder, at imødekomme vores tilbud om, at udføre naturplejen på et 10.500 m^2 stort areal i syd-folden. Pt. går der får og alpakaer i vinterhalvåret (Børnenes Dyremark har ansvaret for dyrene), hvilket betyder at urterne har 5-6 sommermåneder uden fåreafgræsning til at blomstre og smide frø.

Vi startede naturplejen med at definere fire høslæt-enge, de vigtigste trådte stier og et engdrag med lejlighedsvis høslæt. Herefter fjernede vi træer og buske i høslæt-engene og gennemførte to høslæt i løbet af sæsonen. Vi gennemførte desuden ét høslæt engdraget og langs de vigtigste trådte stier. Stierne blev desuden holdt åbne ved beskæring. Vi påbegyndte bekæmpelsen af de invasive gyldenris, armensk brombær og bjørneklo (en plante); samt skvalderkål og ensidig klokke (havepest). Pga. græsnings-historikken er bekæmpelsen af problemarterne overskuelige. Henkastet affald mv. blev fjernet fra området og især kysten krævede en betydelig indsats.

Efter en intern navneproces og efterfølgende godkendelse i partnerskabet Tippen Syder fik området navnet ”Tornsangerengen”.

Efter at sommergræsningen med får og alpakaer ophørte i sydfolden i 2017, har blomstrende urter langsomt etableret sig på de arealer hvor fårene tidligere har afgræsset mest. Imidlertid er den dominerende bjergrørhvene begyndt år for år at trænge de blomstrende urter tilbage, fordi der mangler egnet sommergræsning med fx kvæg eller heste. Et af målene med naturplejen i Tornsangerengen er derfor, at svække bjergrørhvene med høslæt (typisk køernes arbejde!), således at de blomstrende urter kan brede sig.

Årets indberetninger til Arter.dk fra Tornsangerengen, har mest haft fokus på de arter som er knyttet til vandet og kysten. I alt blev der i 2023 indberettet 70 arter (heraf 50 validerede).

Andre aktiviteter

Efter en henvendelse fra en lokal virksomhed har vi givet input til et kommende biodiversitets-projekt på et lille areal ved en trafikeret vej.
Vi skrev høringssvar vedr. en kommende jernbaneudvidelse ved nord-Tippen.

Repræsentation

Grøn Agenda Sydhavn havde en repræsentant med suppleant i partnerskabet Tippen Syder. Hovedfokus i partnerskabet har igen i 2023 været udarbejdelsen af en ny plejeplan for Sydhavnstippen. I den forbindelse udarbejdede konsulentfirmaet Natur360 et notat, som anbefalede

at Sydhavnstippen blev én stor fold med helårs-samgræsning med et udvalg af følgende dyr: kvæg, ponyer, geder, alpakaer og får (max 10 får). Anbefalingerne flugter overordnet med endemålet i Grøn Agenda Sydhavns Naturplan-forslag fra 2019, selvom fordelingen og antallet af de græssende dyr varierer. Tippen Syder besluttede at bruge notatet som grundlag for det videre arbejde med en ny plejeplan.
Vi havde desuden en repræsentant i Valbyparkens brugerråd, som arbejder med en ny 10-års udviklingsplan. Brugerrådet var præget af aflyste møder og processen fortsætter i 2024.

Økonomi

Ved årsskiftet 2023-24 havde Grøn Agenda Sydhavn en kassebeholdning på 1.863 kr. i Merkur.

Grøn Agenda Sydhavn
Januar 2024
www.sydhavnstippen.dk/groenagenda
gronagendasydhavn@gmail.dk
Fmd. Claus Andersen
Tlf. 26 55 55 17
clausandersen@stubnet.dk

Billeder fra Sommerfugleengen og Tornsangerengen 2023

Sommerfugleengen. Ude med riven, februar.

Sommerfugleengen. Vandbænkebider i sol-vandhullet, februar.

Sommerfugleengen. Store eng, marts.

Tornsangerengen. Rørspurv, marts.

Sommerfugleengen. Sørgekåbe, april.

Sommerfugleengen. Arbejdsdag, maj.

Tornsangerengen. Arbejdsdag i regnvejr, maj.

Tornsangerengen. Arbejdsdag, maj.

Tornsangerengen. Høslæt i engdraget, maj.

Sommerfugleengen. Botaniktur, juni.

Tornsangerengen. Gråand med ællinger, juni.

Sommerfugleengen. Insekter på vild gulerod, juli.

Sommerfugleengen. Kvinden med leen, juli.

Tornsangerengen. Afsluttet høslæt, august.

Sommerfugleengen. Skrækrovbille ved ådselburet, september.

Sommerfugleengen. Træer ved skovstien, september.

Sommerfugleengen. Håret snegl på dueskabiose, september.

Tornsangerengen. Bortskaffelse af affald fra kysten, oktober.

Tornsangerengen. Får (og alpakaer) gik i sydfolden fra efteråret, december.

SLUT